

Ruscia – Hungaria – Europa

• Ruscia •
• Hungaria •
• Europa •

Ünnepi kötet
FONT MÁRTA
professzor asszony
70. születésnapjára

Szerkesztette

BAGI DÁNIEL – BARABÁS GÁBOR – FEDELES TAMÁS – KISS GERGELY

Kronosz Kiadó
Pécs, 2022

A kötet megjelenését támogatta:

MTA – PTE – ELTE Középkori magyar egyházi archontológia
1000–1387 Kutatócsoport
Pécsi Tudományegyetem Egyháztörténeti Kutatóközpont
A PTE BTK Középkori és Koraiújkori Történeti Tanszéke

A borító Myroslav Voloscuk a Pantheleimon-templomot
ábrázoló fotójának felhasználásával készült.
Font Márta portréfotóját Mánfai György fotóművész készítette (2021)

ISBN 978 615 6339 45 4

© Szerzők, 2022

© Szerkesztők, 2022

© Kronosz Könyvkiadó Kft., 2022

Tartalom – Table of Contents

Köszöntő	9
Laudatio	11
Tabula Gratulatoria	13
ÁRVAI TÜNDE	
Egy birodalmi grófnő a Magyar Királyságban: Cillei Anna	15
BAGI DÁNIEL	
A 14–15. századi lengyel elbeszélő források és a lengyel annalisztika magyar adatainak kutatási lehetőségei	31
BARABÁS GÁBOR	
„ <i>ipsius ducis et prefati regis</i> ”. A magyar királyi család és a pápai küldöttbírótság a tatárjárástól a 13. század végéig	45
BÁLING PÉTER	
A magyarok országáról, melyet hajdan Pannóniának hívtak. Jakob Unrest Magyar Krónikája	61
BÁRÁNY ATTILA	
A Hit Védelmezője és a török	75
BÉLI GÁBOR	
A nők rendelkezési joga Magyarországon az Árpád-korban	103
BÓTOR TÍMEA	
Moszkva uralmának hármas rendszere az 1340-es évektől a 15. század közepéig	119
BUJÁK GÁBOR	
A szepesi prépost és a plébánosok. A szepesi százszok megtelepedése az egyháztörténet szemszögéből	135
BUZÁS GERGELY	
Mosaburg – Zalavár kora középkori templomai	152

CSEERNUS SÁNDOR	
Tölgyfa alatt terem az igazság, avagy az ecsettel írott történelem	213
FARKAS CSABA	
Lackfiak és familiárisaik a 14. század közepén	228
FEDELES TAMÁS	
Újabb adatok Pécs 15. századi történetéhez	244
HORVÁTH ILLÉS	
Megjegyzések a Sárkányos Társaság alapításának történetéhez.	
Az életet adó Szent Kereszt és Szent György mártír szíve	256
HUNYADI ZSOLT	
Eufrozina királyné, a dinasztia és a johanniták:	
egy újragondolt kontextus	273
JANKOVITS LÁSZLÓ	
Városlakó és vadász. Jacobus Piso: <i>Ad Leptam</i>	293
NORBERT KERSEN	
Hungary as a Place of Exile in the Middle Ages	300
KISS GERGELY	
„ <i>Facultatem concedit conferendi beneficia</i> ”. Külföldiek	
magyarországi egyházi javadalmakban a 14. század első felében	321
KÖRMENDI TAMÁS	
Imre király és András herceg trónviszálya	
a dalmáciai Tengeremelléken	354
MAKAI JÁNOS	
Fejedelmek és püspökök Északkelet-Ruszbán	
a 13. század első harmadában	372
MALÉTH ÁGNES	
Johannes de Amelio 1339-es átiratai. Adalékok	
az AAV AA Armaria I–XVIII fond magyar vonatkozású	
okleveleinek történetéhez	388
OBORNI TERÉZ	
János király szakácsa, Bereckfi Mihály	403
ORSÓS JULIANNA	
Kiskorúak és gyámoltalanok a Laienspiegelben	414
PETNEKI ÁRON	
„ <i>Holnap, ha Isten adja, mindkét mecsetben Te Deumot énekelünk.</i> ”	
Sobieski és a felszabadító háborúk szécsényi epizódja,	
1683. november 10.	426

PETROVICS ISTVÁN	
Elöljárók, városvezetés és oklevéladás a középkori és kora újkori Temesváron	444
PÓSÁN LÁSZLÓ	
Az észak-atlanti szigetek a Hanza-kereskedelemben	460
REICH SZABINA	
A fémművesség emlékei a középkori Székesfehérváron	482
RIBI ANDRÁS	
A prépost és a káptalan egyezsége 1512-ben. Megjegyzések a fehérvári falakon kívüli Szent Miklós-társaskáptalan késő középkori történetéhez	510
F. ROMHÁNYI BEATRIX	
Kálmán herceg és a pálosok	529
SASHALMI ENDRE	
Nyikolaj Mihajlovics Karamzin, „ <i>Egy orosz állampolgár véleménye</i> ” (1819) című feljegyzésének politikai kontextusa és eszmeisége	536
SOLYMOSI LÁSZLÓ	
A zágrábi püspökség helye az Árpád-kori egyházszervezetben	549
SROKA, STANISŁAW A.	
I. (Jagelló) Ulászló magyar király titkai	565
SZENDE, KATALIN	
Narrating a Location. Foundation Stories of Cathedral Cities in East Central Europe	575
SZENDE LÁSZLÓ	
Zichy István és a magyar őstörténet	600
THOROCZKAY GÁBOR	
Gyulafehérvár korai egyházi történetéhez. A Hierotheos-féle térítés	618
VARGA BEÁTA	
Az ukrán nemzeti újjászületés kezdeti szakasza Galíciában 1772-től a „Népek Tavaszáig”	628
VÉGH FERENC	
„Domina Helena Zriniana [...] mortem eluctata [...] anno Salutis MDCCIII. aetatis LX. die XVII. Februarii”. Mikor és hol született Zrínyi Ilona?	641
VESZPRÉMY LÁSZLÓ	
Egy világkrónika rétegei. Johannes de Utino folytatója (BAV, Ott. Lat. 479)	653

WEISZ BOGLÁRKA	
Bocabánya középkorinak vélt oklevelei	671
ZSOLDOS ATTILA	
Kérdések a jászok magyarországi történetének korai szakaszához	700
Interjú Prof. Dr. Font Mártával	719

Bocabánya középkorinak vélt oklevelei

The Alleged Medieval Charters of Bocabánya

Recently, approximately twenty medieval charters related to the medieval history of Bocabánya (Királyboca, Vyšná Boca, SK) have been discovered. The diplomas were allegedly issued by Ladislaus I (1085), Stephen V (1271), Charles I (1324, 1337), Louis I (1343, 1361, 1362, 1364), Sigismund (1397, 1401, 1406), Matthias (1470, 1473, 1487), and the Szepes (Spiš, SK) Chapter (1337, 1343, 1362, 1401, 1487). It can be determined regarding nearly each and every diploma, based on which other documents with the same date they were forged. The forged charters were issued by the Szepes Chapter in the early nineteenth century. Bocabánya probably did not even exist in the Middle Ages, only the neighbouring Szentibánboca (Nižná Boca, SK), which is referred to by several original medieval charters.

Keywords: Bocabánya (Vyšná Boca), Szentivánboca (Nižná Boca), charter forgery

Wenzel Gusztáv bányászattörténeti monográfiájában olvasható, hogy V. István király a Liptó megyei Boc-völgyben élő szászoknak bányászati engedélyt adott (az oklevélből Wenzel idézett is); I. Károly 1324-ben megerősítette számukra IV. Bélától és V. Istvántól kapott kiváltságaikat, Mátyás pedig 1486-ben Bocabánya és Szentiványboca közötti határjárást rendelt el, sőt, a bocabányaiakat I. Károly 1337-ben, I. Lajos 1353-ban, 1361-ben és 1362-ben, Zsigmond 1397-ben és 1406-ban, Mátyás pedig 1470-ben és 1473-ban is kiváltságokhoz juttatta, ez utóbbiakról azonban közelebbit nem árult el Wenzel.¹ A bocabányaiak Szapolyai Jánostól kapott 1527. évi kiváltságlevelét – mely a bocai bányászoknak elengedte az *urburát* – szintén megemlítette, sőt, idézett is az okleveléből.² A Wenzel által hivatkozott okleveleket azonban 1978-ig hiába is kereste bárki a Magyar Nemzeti

* A szerző az MTA BTK Történettudományi Intézet főmunkatársa (weisz.boglarka@abtk.hu), a Lendület Középkori Magyar Gazdaságtörténet Kutatócsoport vezetője; a cikk megjelenését a TKP 2021-NKTA-15 sz. projekt támogatta.

¹ WENZEL 1880. 69–71., 70. 1–7. lj.

² WENZEL 1880. 209. 1. lj.

Levéltárban, annak nyomára nem bukkanhatott. Ebben az évben a levéltár birtokába jutott azonban egy olyan 19. századi irat, mely I. László (1085), I. Károly (1337), I. Lajos (1361, 1362), Zsigmond (1401) és Mátyás (1473) Bocabányára vonatkozó okleveleinek kivonatát tartalmazta.³ Bocabánya középkori bányászatára és történetére vonatkozó ismereteinket ezidáig Wenzel Gusztáv munkája, illetve az oklevélkivonatokból nyerhető információk határozták meg.⁴

Wenzel Gusztáv a bocabányai kiváltságlevelek forrásaként Majláth Bélát jelölte meg. Az 1880-ban a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjának választott Majláth 1867-től Liptó vármegye főjegyzője, 1875-től alispánja volt. 1879-ben Budapestre költözött és az Országos Széchényi Könyvtár öre lett.⁵ A történészként és régészként is publikáló Majláth a Bocabányára vonatkozó adathoz Liptó megyében juthatott, így nem csodálkozhatunk azon, hogy Neumann Tibor 2019-ben a Zsolnai Állami Levéltár Liptószentmiklósi Fióklevéltárban Bocabánya iratanyaga között rábukkant a Wenzel által idézett oklevelek 19. századi másolataira. Ezek közül az egyik „címe” szerint Bocabánya privilégiumait (*Privilegia oppidi Bocza Bánya*) tartalmazza,⁶ a másik pedig a *Causa urbarialis*ban maradt fenn.⁷ Mindkettő a szepesi káptalan 1819. május 4-én kelt oklevelében átirta, Bocabányára vonatkozó iratokat tartalmazza, eltérő sorrendben (*Függelék, 1. táblázat*). József nádor, főherceg ugyanis 1819. március 6-án arra utasította a káptalant az 1723. évi törvény 42. articulusának megfelelően, hogy a levéltárában őrzött, Bocabányára vonatkozó iratokat írja át.

A másolatokban fennmaradt oklevelek sorában a legkorábbi I. László 1085-ben kelt oklevele. Ez megtalálható az oklevélkivonatokat,⁸ a Bocabánya privilégiumait fenntartó iratban (*A variáns*),⁹ és a *Causa urbarialis*ban is (*B variáns*).¹⁰ Wenzel erre nem utalt, igaz, bányásztörténeti vonatkozása nincs is az oklevélnek (kivéve azt, hogy említi a 14. század végén kiváltságlevélhez jutó Breznóbányát). Ezek szerint I. László Boleszló *Ubocno-Boch-i villicus*¹¹ és a felsorolt falubeliek kérésére írásba foglalja *Ubocov-Boch* határjárását. Az oklevél első elolvasása

³ MNL OL DL 107 718. — Az irat eredetileg a Liptószentmiklósi levéltárban található Bocabánya város iratai közé tartozhatott, amint az a hátlapján látható sub N° 7°. levéltári szám alapján gyanítható.

⁴ MÁTYÁS-RAUSCH 2018. 109–110.; MÁTYÁS-RAUSCH – PÓKA 2019. 29.

⁵ KENYERES 1982. 126.

⁶ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. (eredeti jelzete: sub 4°).

⁷ ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 253–297.

⁸ MNL OL DL 107 718.

⁹ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4. 4–7.

¹⁰ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.

¹¹ A kivonat (MNL OL DL 107 718.) és B variáns szerint Boleszló *villicus* és *ductor* volt, ami alapján feltételezhető, hogy az oklevélkivonatokat a B variáns alapján készítették.

után is nyilvánvaló, hogy nem egy hiteles I. László oklevél szövegét őrizték meg a másolatok, sőt, az is megállapítható, hogy milyen oklevelek felhasználásával készült az I. László nevére hamisított bocabányai oklevél. A *Regnante creatore et salvatore domino nostro Jesu Christo!* kezdetet leszámítva, mely I. László 1092. május 20-án kelt szabolcsi zsinati határozatainak első szavaival feleltethető meg,¹² a bocabányai irat három másik oklevél, illetve az azokban található határjárások felhasználásával készült: a leleszi apátság II. András által kibocsátott 1214. évi alapítólevele,¹³ a jászói monostor Noé földjének 1343. augusztus 22-én a szepesi káptalan által elvégzett és lejegyzett határjárása¹⁴ és IV. Béla 1255. évi, a jászói apátság birtokainak határjárását is tartalmazó privilégiuma.¹⁵ Mind a leleszi alapítólevelet, mind Noé föld határjáró oklevelét a szepesi káptalan 1819. június 22-én átírta (azaz nem sokkal a bocabányai kiváltságlevél átírását követően),¹⁶ míg a jászói apátság 1255. évi oklevelét a szepesi káptalan 1392. február 17-én írta át,¹⁷ amiről 1802. augusztus 10-én hiteles másolat is készült.¹⁸ Ezek alapján joggal feltételezhetjük, hogy mindhárom oklevél fellelhető volt a szepesi káptalan levéltárában, és a bocabányaiak I. László nevére szóló 1085. évi oklevelét is a szepesi káptalanban hamisították.

Az oklevelek szövegeinek összevetését (*Függelék, 2. táblázat*) követően jól látható, hogy a szöveg elején a leleszi oklevelet, illetve annak egyes szövegrészleteit használták fel, majd ehhez tértek vissza az oklevél végén is. A hamisítás során a leleszi oklevélből kimazsolázott részeket azonban nem az eredeti sorrendben, hanem attól eltérően, sőt eltérő szöveggörnyezetben szerepeltették. Bocabánya határjárása Lelesz határjárásával kezdődik, olyannyira, hogy az abban található földrajzi nevek nagy részét is átvette, igaz, egyes esetekben az *A variáns*nál torz alakot figyelhetünk meg, míg a *B variáns*ban sokszor csak a földrajzi név kezdőbetűjét tették ki, és az utána elhelyezett pontok fölé utólag szúrtak be egy-egy földrajzi nevet, ugyanakkor a *B variáns*ban meglévő alakváltozatok közelebb állnak a leleszi oklevélhez. Breznóbánya szerepeltetése (*A variáns*) a határjelek között vélhetően a határjárás hitelességének alátámasztására szolgált volna, igaz, a Latorca folyót meg sem kísérelte a hamisító eltorzítani. Ezt követően Bocabánya

¹² BAK 2019. 53.

¹³ Az oklevél eredetiben nem maradt fenn. Hitelességéhez a korábbi szakirodalommal l. ÉRSZEGI 2003. 13–21.

¹⁴ MNL OL DF 232 786.

¹⁵ Az oklevél eredetije nem maradt fenn.

¹⁶ MNL OL DF 233 628. (Lelesz); MNL OL DF 232 786 (Noé htj.).

¹⁷ MNL OL DF 232 761.

¹⁸ MNL OL DL 425.

határjárása Noé föld határjárásának egy részével folytatódik. Ebben az esetben már többször hagyta el a hamisító a földrajzi neveket is tartalmazó részeket, illetve kicserélte azokat (*A variáns*), így került be a Boch folyó is, avagy csak a kezdőbetűt szerepeltette (*A variáns*). A határjárás az 1819. június 22-én készült másolattal mutat egyezést, mert az eredetiben szereplő *sub dumo Chypke bukur* helyett a 19. másolatban található *sub dumeto Chypke bukur*-t használta a bocabányai oklevél (a táblázatban található szövegösszehasonlítás éppen ezért Noé föld határjárásának 19. századi másolatban megőrzött szövegvariánsát tartalmazza).

Az természetesen nem dönthető el, hogy 19. századi szóhasználatról van-e szó, avagy a bocai példányt a dátuma szerint későbbi Noé föld határjárásáról fennmaradt 19. századi másolat alapján készítették. Boca határjárása a jászói monostor földjének határjárásával fejeződik be. A *B variáns*ban szereplő földrajzi nevek több esetben megfeleltethetők a jászói oklevélben szereplő földrajzi neveknek, míg az *A variáns*nál ezeket egy másik kéz áthúzta, és más névalakra javította. Az áthúzott földrajzi nevek tehát a jászói oklevélből kerültek a szövegbe, majd a hamisító azokat korrigálta. Az *A variáns*t fenntartó szöveg csak csonka másolata a szepesi káptalan 1819. május 4-én kelt oklevelének, ugyanis annak záró sorai, ahol a dátum is szerepel, már nem található meg benne. Elképzelhető, hogy az csak egy fogalmazvány, amely alapján később állították össze az 1819. május 4-i oklevelet, legalábbis erre utalnának a benne – főként a jászói kolostor oklevelével párhuzamba állítható szövegrészben – lévő javítások. A *Causa urburalis*ban fennmaradt *B variáns* azonban éppen ez utóbbi részeknél tartotta fenn a forrásul szolgáló oklevélben lévő névalakokat, sőt, más esetekben is erősebb kapcsolat látható a hamisítás alapját képező oklevelekkel, mint az *A variáns* esetében, igaz, itt gyakoribb a földrajzi nevek kezdőbetűvel és azt követő pontokkal történő jelölése is. A *Causa urburalis*t 1832. szeptember 4-én állították össze, joggal gyanítható, hogy I. László oklevelének elkészítésére, azaz hamisítására is csak ezt megelőzően került sor, még az is lehet, hogy attól nem függetlenül.

Időrendben a következő bocabányai oklevél V. István nevéhez köthető, aki 1271. november 24-én a liptói, Boc-völgyében élő szászoknak a kiváltságait foglalta írásba.¹⁹ A szöveg értelmi hibákkal van tele, mely abból fakadt, hogy az oklevelet hamisították, és a hamisítás során felhasznált oklevelet nem teljes egészében vették át, hanem az eredeti oklevélben lévő rendelkezéseket lerövidítették. A hamisítás alapjául az V. István által 1271-ben a szepesi szászoknak adott privilégium szolgált. Ennek eredeti példánya nem maradt fenn, legkorábbi, 1420. április 2-án

¹⁹ FaRM I. 29–31. (ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 7–9; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urburalis 256–258.)

kelt középkori átirata szerint az oklevelet *octavo Kalendas Septembris* (augusztus 25.) adta ki István,²⁰ annak (illetve átiratainak) minden 18–19. századi másolata szerint azonban az oklevél *octavo Kalendas Decembris* (november 24.) kelt,²¹ ahogy a lip-tói szászok állítólagos oklevele is, azaz a szepesi szászok oklevelének valamelyik 18–19. századi másolata alapján készült a hamisítvány. Ilyen lehet például a szepesi káptalan által 1770. november 7-én készített másolat, amelyben már az 1271. november 24-i dátum szerepel.²² A lip-tóiak oklevele nem veszi át az összes, szepesi szászokkal kapcsolatos rendelkezést, ahogy említettem, azokból válogat, illetve elhagy részeket, sőt a *terragium* fizetésének nemcsak határnapját, de összegét is megváltoztatja (a szepesiek esetében 300 márka ezüst Márton-napkor, a lip-tóiaknál 150 márka ezüst Keresztelő Szent János oktaváján).

I. Károly 1324. november 3-án kiállított oklevelét I. Lajos 1361. március 6-án kelt oklevelének átiratában őrizték meg a bocabányai másolatok.²³ I. Károly János, *Ubocs Bánya alias Bocha-i villicus*, Sydul egykori *villicus*, Miklós egykori *villicus*, valamint Arnold *villicus* és Bochol egykori *villicus* (*B variáns*: János, *Ubocz-Bánya-i villicus*, Sydul egykori *villicus*, Holman *villicus* és Bochol egykori *villicus*) kérésére a korábbi királyoktól elnyert és általa régi pecsétjével megerősített és bemutatott privilégiumában lévő kiváltságokat foglalja írásba, amelyeket a lip-tói kerületben (*in districtu Lyptuw*) élő *hospesek* élveznek. Az oklevél a földrajzi nevek kivételével szó szerinti átvétele I. Károly 1324. november 3-án János sárosi *villicus*, Sydul egykori *villicus*, Halman eperjesi *villicus*, Miklós egykori *villicus*, Arnold szebeni *villicus* és Gochol egykori *villicus* kérésére kiállított oklevelének, mely a szepesi kerületben élő *hospesek* kiváltságait rögzítette.²⁴ Apja oklevelét I. Lajos Dethman fia Miklós sárosi bíró, Niklinus eperjesi bíró és Bolmannak mondott János szebeni bíró kérésére erősítette meg 1361. március 6-án.²⁵ A bocaiak oklevele szerint I. Lajostól Detmár fia Miklós *U-Bánya alio nomine Bocha-i* (*B variáns*: *Ubocz-Bánya alias Bocha*) bíró, Miklinus és Bolman-nak mondott János kérte a megerősítést 1361-ben. A szepesiek oklevelét a szepesi káptalan 1394. július 4-én írta át,²⁶ így az a szepesi káptalan levéltárában fellelhető lehetett. A hamisítás

²⁰ MNL OL DF 267 846.

²¹ MNL OL DF 280 275; MNL OL DL 763; MNL OL DL 8779; MNL OL DF 258 614; MNL OL DL 24 795; MNL OL DF 267 867; MNL OL DF 267 900; MNL OL DF 272 893; MNL OL DF 276 162; MNL OL DF 286 383.

²² MNL OL DF 258 614.

²³ ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 15–19; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 258–262 Az 1361. évi oklevél kivonata: MNL OL DL 107 718.

²⁴ MNL OL DF 228 528.

²⁵ MNL OL DF 228 528.

²⁶ MNL OL DF 228 528.

során ekkor már tehát a teljes oklevél szövegének az átvételére sor került, a két szövegvariáns között a bocabányai *villicus*okban megfigyelhető eltérések pedig (újra) arra utalnak, hogy az *A variáns* nem a szepesi káptalan 1819. évi oklevelének végleges szövegváltozatát őrizte meg (ha az egyáltalán létezett, és nem a *Causa urburalis* összeállításakor készült), sőt az 1819. évi végleges szöveg (avagy a *Causa urburalis*ban olvasható szöveg) sem az *A variáns* alapján készült.

A bocabányai oklevélmásolatai megőrizték I. Károly 1337. évi okleveleit is.²⁷ 1337. február 12-én I. Károly oklevelet intézett a szepesi káptalanhoz, mivel János *Bocha oppidumbeli hospes* egy Liptó megyei erdőt magának és a *bochai hospesek*nek felkért, az uralkodó pedig elrendelte, hogy a káptalan végezzen határjárást és iktassa az erdőt a bocaiaknak Péter fia János vagy Miklós fia Tivadar (*A variáns: de Trenchan*, *B variáns: de Tronchan*) királyi ember jelenlétében. A szepesi káptalan 1337. február 23-án tett jelentést az uralkodónak, hogy Hildebrand prépost Péter fia János királyi emberrel a határjárást elvégezte, az erdőt a bocaiaknak iktatta. I. Károly 1337. február 26-án pedig az adományt megerősítette. Itt ismételtten egy hamis oklevéllel állunk szemben, ami I. Károly és a szepesi káptalan ugyanezen a napokon kelt okleveleinek felhasználásával készült. Ebben I. Károly Rikolf fia Lászlónak adományozta a *Musinapatakfew* nevű erdőt a lengyel határ mellett.²⁸ A bocabányai oklevelében az adományozott személyét cserélték ki, az erdő nevét nem adták meg, a határjárás során pedig vagy elhagyták a földrajzi neveket, vagy kicserélték azokat (pl. *Abrochyna* folyó helyett *Boch* folyó, *Popprad* helyett *Bodecze/Bodcze* folyó, *Musinapatakfew* folyó helyett *Catachyn patakfew/patakfü* folyó), de minden egyéb esetben követték az eredeti oklevél szövegét.

I. Lajos bocabányai okleveleinek a sorát az 1343. június 22-én kelt nyitja meg, mely szerint Barnabás *bochai hospes* és bíró, Nathanaël Golner esküdött a régi határok bejárását, újak emelését kérte az uralkodótól, aki a szepesi káptalant szólította fel ennek elvégzésére Tarkői Rikalf fia Lőrinc királyi ember társaságában, amit a szepesi káptalan 1343. augusztus 23-án el is végzett.²⁹ Az újabb hamis oklevél I. Lajos azon 1343. június 22-én kelt oklevele alapján készült, melyben a jászói monostor kérésére Noé föld határjárását végeztette el a szepesi káptalannal az uralkodó, amit a káptalan 1343. augusztus 23-án teljesített is.³⁰ A jászói okleveléről

²⁷ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 9–12; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 267–269. Az 1337. február 12-én kelt oklevél kivonata: MNL OL DL 107 718.

²⁸ MNL OL DL 70 469.

²⁹ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 12–15; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 270–273.

³⁰ MNL OL DF 232 786. — A MNL OL DL-DF adatbázisában és az Anjou-oklt. XXVII. 558. sz. augusztus 22-e szerepel, mert a dátumban található *crastinī* nem vették figyelembe.

a szepesi káptalan 1819. június 22-én készített hiteles másolatot (azaz nem sokkal a bocabányaiaknak kiállított oklevelet követően),³¹ a szóhasználat a bocabányai oklevélben ezzel mutat hasonlóságot. Noé föld határjárását már az I. László nevére hamisított 1085. évi oklevélben is felhasználták, azonban az I. Lajos-kori oklevélnél sokkal több egyezés figyelhető meg az eredeti oklevéllel, ugyanakkor itt is, miként az I. László korabelinél, a határjárás a jászói apátság birtokainak határjárását is tartalmazó 1255. évi IV. Béla privilégium³² alapján zárult, de annak szövegével szintén nagyobb fokú egyezést mutat, mint az 1085. évre hamisított oklevéllel.

I. Lajos, 1362. március 28-án parancsot intézett a szepesi káptalanhoz, miszerint a Liptó kerületbeli Ubocs-bánya/Ubon-Bánya (*alio nomine Bocha*) bírója, esküdtjei, polgárai és *hospesei* azzal a kéréssel fordultak hozzá, hogy privilégiumokkal és adományokkal megkapott javaikba, jövedelmeikbe vezessék be őket a szomszédok jelenlétében, ezért az uralkodó *Myra de genere Kynis* királyi embert küldi hozzájuk, az ellentmondók pedig a király előtt jelenjenek meg. *Myra* és a szepesi káptalan részéről Leustyák kanonok 1362. május 28-án Ubocs-Bányára mentek, és a szomszédok jelenlétében (Szentiványi Gergely, Maluzsinai Wylk Márton, Bobrovyki Bobrovicki Ferenc, Porubovszki Ferenc, Királylehotai Lehota Gáspár, Ferenc, Wazilone/Wazdone *scultetus*, Jazkone, Juzkow/Jurkow, Gall András, bíró, Chyka Bálint esküdt, Bauschyk/Banehik György, Kovalchyk/Konalehík Jakab, Mackali Péter bíró, Krizel Mihály esküdt) beiktatták őket, három napig várva az ellenmondásra. Minderről a szepesi káptalan 1362. június 12-én írta meg jelentését a királynak.³³ Ebben az esetben nem ismerünk olyan oklevelet, amellyel ez a szöveg összevethető lenne, ennek ellenére azt gyanítjuk, hogy ez is egy a hamisítványok sorában.

I. Lajos 1364. július 3-án az Ozoránál történt pecsételvesztésére hivatkozva erősíti meg jelen oklevelét (ami azonban nem képezi részét a megerősítésnek, így a szöveg értelmetlen) a bocaiai számára.³⁴ Ez valójában nem egy önálló oklevél. Miután 1363-ban a király pecsétje a boszniai hadjárat során elveszett, 1364–1366-ban I. Lajos megerősítette saját korábbi, és az apja első két pecsétjével kiadott okleveleket, némely esetben önálló oklevelet állítva ki, de legtöbbször megerősítő záradékkal látta el a korábbi oklevelet.³⁵ A bocabányai oklevélként feltüntetett

³¹ MNL OL DF 232 786.

³² MNL OL DF 232 761.

³³ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 19–22; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 273–277. Az oklevél kivonata: MNL OL DL 107 718.

³⁴ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 22–23; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 277–278.

³⁵ Vö. GRÜNN 1901. passim; Anjou oklt. XLVIII. 491–506; Anjou oklt. XLIX. 348–352; Anjou oklt. L. 484.

privilegium valójában egy megerősítő záradék, mégpedig minden valószínűség szerint a korábban említett, I. Károly 1324. évi oklevelét megerősítő, 1361. március 6-án kelt I. Lajos oklevélen lehetett rajta. Az ennek alapjául szolgáló eredeti oklevelet 1364. július 3-án látták el megerősítő záradékkal, amikor pedig a szepesi káptalan 1394. július 4-én átírta ezen oklevelet, akkor az átírás I. Lajos 1361. évi oklevele után a megerősítő záradékot is írásba foglalta. Ez adta az alapot a bocabányai oklevélnek, ami jól mutatja azt is, hogy az 1324., illetve az 1361. évi bocabányai oklevelet a szepesi káptalan 1394. évi átírása (avagy annak egy ismeretlen 18–19. századi másolata) alapján készítették.

Zsigmond 1397. július 15-én engedélyezte, hogy a bocaiak a területükön elfogott tolvajok, rablók és más gonosztevők feletti ítélkezést. Az oklevelet Zsigmond 1406. február 7-én az I. Lajos, Erzsébet, Mária és a saját okleveleinek felülvizsgálata során átírta és megerősítette.³⁶ 1397. július 15-én Zsigmond Semsei Demeter fia Jánosnak adott pallosjogot, amit 1406. január 26-án erősített meg az oklevelek felülvizsgálata során.³⁷ Nem állíthatjuk teljes bizonyossággal, hogy ezen Semsei-oklevél alapján készült Bocabánya számára egy hamis oklevél, de a lehetőségét sem zárhatjuk ki, amit alátámaszt, hogy a megerősítő oklevél keltezése is nagyfokú hasonlóságot mutat (a bocabányaiak 1406. évi oklevelének napi keltezése: *septimo die mensis februaryii*, a Semseié: *septimo Kalendas mensis februaryii*), a napra való keltezés pedig, ami a bocaiak oklevelében szerepel, nem jellemző a Zsigmond kori oklevelekre, főként nem az uralkodó által kibocsátottakra.

Zsigmond 1401. március 22-én Ruszkai Ferenc újvári várnagyot, illetve a vár officálisait és az ott szolgálókat, valamint *Bocha oppidum* Vág körüli szomszédjait értesítette, hogy Thuzyki Andrászt küldte a szepesi káptalannal, hogy tudják meg az igazságot a bocaiak és szomszédjaik közötti viszályban.³⁸ A szepesi káptalan 1401. április 30-án le is folytatta a vizsgálatot, amely a Vág és a *Bodcze/Bodeze* folyók közötti erdő és hegy miatt robbant ki, ami régtől fogva a bocaiak birtokához tartozott, a szomszédok azonban sok kárt okoztak nekik benne. A káptalan a lefolytatott vizsgálatról 1401. május 14-én állított ki oklevelet.³⁹ Az oklevélről egyértelműen nem állapítható meg, hogy hamis-e, ugyanis ezen időpontokról nem rendelkezünk olyan irattal, mely a hamisítás alapjául szolgált volna. A korábbi, és ahogy látni fogjuk, a későbbi uralkodók okleveleiről azonban egyértel-

³⁶ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 23–26; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 279–282.

³⁷ MNL OL DL 84 826.

³⁸ Az oklevél kivonata: MNL OL DL 107 718.

³⁹ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 27–31; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 282–287.

műen megállapítható a hamisítás, így joggal gyanítjuk, hogy itt sem egy eredeti, a bocabányaiak számára kiállított oklevélről lehet szó.

Mátyás Boca számára adott okleveleinek sorát az 1470. szeptember 10-én kiállított nyitja meg, melyben mentességet biztosított a számukra a királyi vámok fizetése alól.⁴⁰ Mindkét másolat számos helyen kihagyásokat tartalmaz. Az oklevél *relatora* a másolat szerint Ernuszt János volt, aki ekkor aradi, zólyomi és turóci ispán volt.⁴¹ Az oklevélről ebben az esetben sem állítható teljes bizonyossággal, hogy hamisítvány-e, a rengeteg kihagyás, illetve a többi oklevél alapján azonban ezt feltételezzük.

Mátyás 1473. december 31-én, mivel Boca *oppidum* bírái, esküdtszei és jobbágyai panasszal fordultak hozzá, megtiltotta a liptói várnagy officialisainak, familiárisainak és a nemeseknek, hogy Bocán tartózkodjanak és az igazságszolgáltatásba beavatkozzanak, kivéve, ha ők maguk kérik ezt.⁴² Ugyanezen a napon azonos szöveggel állított ki oklevelet Mátyás Gönc *oppidum* számára is a diósgyőri várnagy ellenében.⁴³ Bár nem elképzelhetetlen, hogy azonos napon azonos szöveggel két különböző *oppidum* is kapjon oklevelet, a bocaiak többi oklevelének tükrében erős a gyanú, hogy itt újra egy oklevélhamisítással állunk szemben.

Mátyás 1487. március 26-án parancsot intézett a szepesi káptalanhoz, hogy *Bocha oppidum* határait a Szentiványi nemesek birtokai felől járják be a király emberével, egy Liptó megyei nemessel, és ahol szükséges, emeljenek újakat, az ellentmondókat pedig idézzék a király elé. A káptalan Pottornyai András királyi emberrel Gergely *presbitert* küldte ki a birtokra, ahol április 9-ére a szomszédokat (Szentiványi János, Gáspár, Pál és Szandrin, Okolicsnói Péter és Baltazár, Porubkai Balázs, Thuryk-i Miklós, Pongrác Ferenc és Ádám, Stoknak mondott Kis Gergely szentiványi bíró, Kenyeres Ambrus szentiványi esküdt, Balassa Máté maluzsinai bíró, Király Zakariás és Emrygh Ferenc maluzsinai esküdtek) egybe hívták, és *Karabonczhalm* (*B variáns: Karabozhalm*) nevű földtől vagy halomtól (*meta seu colle*) elválasztó határokat bejárták, a szentiványiak pedig nem éltek ellentmondással. A káptalan minderről 1487. április 24-én állított ki jelentést.⁴⁴ Az oklevél Mátyás 1487. március 26-án a leleszi káptalanhoz intézett parancsle-

⁴⁰ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 32–33; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 288.

⁴¹ Archontológia 1458–1526. II. 30., 289., 383.

⁴² ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 33–34; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 289–290. Az oklevél kivonata: MNL OL DL 107 718.

⁴³ MNL OL DF 247 967, MNL OL DL 39 968.

⁴⁴ ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 34–37; ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 290–293.

vele, és a káptalan arra adott jelentése felhasználásával készült, melyek a jászói kolostor Abaújvár megyei Nyésta földje határának megújításának ügyével foglalkoztak.⁴⁵ Az oklevelet több rész kihagyásával készítették el. A személynevek egy részét kicserélték, így például Nyésta esetében Olchuari András volt az Abaúj megyei királyi ember, de ugyancsak Gergely presbiter szállt ki a leleszi káptalan részéről a határjáráshoz. A szomszédok esetében a bocabányai oklevél nagyrészt eltérő neveket használt, de a leleszi oklevélben is szerepelt Stoknak mondott Kis Gergely és Kenyeres Ambrus, de mint selyebi bíró és esküdt, Balassa Máté, Király Zakariás és Emrygh Ferenc pedig vadászbi bíróként és esküdtekként bukkantak fel. A hétköznapiak éppen nem nevezhető nevek feltűnése mindkét oklevélben arra utal, nem tévedünk, ha a hamisítás alapjául tekintünk ezen iratra. A határjárásból csak egyes részeket vett át a bocabányai oklevél, a helyneveket teljesen elhagyta, illetve Szentiván, Boch folyó és *Bocha oppidum*ot szerepeltette.

Ezzel végére értünk a bocabányaiak (királybocaiak) ismert „középkori” okleveleinek bemutatásának, mivel pedig ezek legtöbbszörrel biztos állítható, hogy hamisítvány, a többiről pedig joggal gyanítható ugyanez, a másolatokban fennmaradt 20 oklevél alapján sem tudunk meg semmit Bocabánya középkori történetéről. Az *A* és *B* szövegvariánsról elmondható, hogy azok egymástól függetlenek, egyik sem a másik felhasználásával készült, ugyanakkor az oklevélkivonatokat tartalmazó 19. századi iratról joggal gyanítható, hogy a *B* variáns alapján készítették. Mivel a szepesi káptalan által a bocabányaiak privilégiumairól összeállított, 1819. május 4-én kelt átírás eredetije nem maradt fenn, abban sem lehetünk biztosak a két szövegvariáns alapján (eltér a privilégiumok sorrendje, eltérő földrajzi nevek), hogy az létezett-e egyáltalán. Még az is előfordulhat, hogy annak megszületésére csak a *Causa urburalis* összeállítását megelőzően, azaz 1832. szeptember 4-e előtt került sor, talán nem függetlenül attól. Az összeállítás során a szepesi káptalan mindegyik oklevélről azt közölte, hogy az eredeti alapján készítette az átíratot, illetve legtöbbszörrel a pecsétre is utaltak, így igyekezve leplezni azt, hogy valójában az általuk készített hamisítványokat olvashatjuk. Bocabánya (Királyboca) nagy valószínűséggel nem is létezett a középkorban, még akkor is, ha számos adatunk van a középkori Bocára. A Liptó megyei Boca folyó⁴⁶ melletti földön a 13. század második felében csak a birtokos Bogomer⁴⁷ *comes* engedélyével lehetett aranyat kutatni vagy mosni.⁴⁸ 1342-ben már arról értesü-

⁴⁵ MNL OL DF 232 996.

⁴⁶ Vö. WENZEL 1880. 69–70.

⁴⁷ ENGEL 2003. Bogomér rokonsága 1. tábla: Szentiványi, Szmracsányi, Nádasi.

⁴⁸ (1285): ÁÚO IX. 553.

lünk, hogy Bogomer fiai Boca birtokán (Szentivánboca) hibbei polgárok kezdtek arany után kutatni, s a hibbeiek kötelezettséget vállaltak arra, hogy Bogomer utódai, ha aranyat találnak, maguk is aranyat fejthetnek ott a nyolcadrés szabálya szerint (*sub forma octave partis*), ahol a nagyobb haszon reményében tehetik.⁴⁹ A szentiványiak Bocai birtoklása a 14–15. században is töretlen volt.⁵⁰ Az eredeti középkori forrásokban feltűnő Boca tehát a Bocabányával szomszédos későbbi Szentivánbocával azonosítható.

Rövidítések

Források

- Anjou oklt. *Anjou-kori oklevéltár.* I–XV., XVII–XXXVIII., XL., XLII., XLVI–XLIX., L. Szerk. KRISTÓ Gyula – ALMÁSI Tibor – BLAZOVICH László – GÉCZI Lajos – B. HALÁSZ Éva – KÓFALVI Tamás – PAPP Róbert – PÍTI Ferenc – RÁBAI Krisztina – SEBŐK Ferenc – TEISZLER Éva – TÓTH Ildikó. Szeged – Budapest, 1990–2020.
- Archontológia
1458–1526. II. C. TÓTH Norbert – HORVÁTH Richárd – NEUMANN Tibor – PÁLOSFALVI Tamás – W. KOVÁCS András: *Magyarország világi archontológiája 1458–1526. II. Megyék.* (Magyar Történelmi Emlékek. Adattárak) Budapest, 2017.
- ÁÚO *Árpád-kori új okmánytár. Codex diplomaticus Arpadianus continuatus.* Közzéteszi: WENZEL Gusztáv. I–XII. Pest – Budapest, 1860–1874.
- BAK 2019 BAK M. János: *Online Decreta Regni Mediaevalis Hungariae. The Laws of the Medieval Kingdom of Hungary.* 2019. (https://digitalcommons.usu.edu/lib_mono/4/)
- FARM *Források a Magyar Királyság kereskedelem-történetéhez I. Belkereskedelem (1192–1437). Fontes ad rem mercatoriam regni Hungariae pertinentes I. De commerciis domesticis (1192–1437).* Szerk. és a történeti jegyzeteket készítette WEISZ Boglárka. Az okleveleket kiadásra előkészítette: BÁCSATYAI Dániel – KÁDAS István – PÉTERFI Bence – RIBI András – SKORKA Renáta – SZŐCS Tibor – WEISZ Boglárka. (Magyar Történelmi Emlékek. Okmánytárak) Budapest, 2020.
- MNL OL DF Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára Diplomatikai Fénykép-gyűjtemény
- MNL OL DL Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára Diplomatikai Levéltár

⁴⁹ 1342. jún. 23.: MNL OL DL 65 274. Az eljárás értelmezéséhez l. WEISZ 2020. 121–122.

⁵⁰ Vö. 1377. június 25.: MNL OL DL 42 050; 1422. február 18.: Szent-ivány 71. sz.; 1465. március 14.: Szent-ivány 120. sz.

- ŠAŽ, ALM
Szent-Ivány
Štátny archív v Žiline, pracovisko Archív Liptovský Mikuláš
A Szent-Ivány család levéltára, 1230–1525. MÁLYUSZ Elemér kézírata alapján sajtó alá rendezte, szerkesztette és az előszót írta BORSA Iván. (A Magyar Országos Levéltár Kiadványai II. Forráskiadványok) Budapest, 1988.

Szakirodalom

- ENGEL 2003
ENGEL Pál: *Középkori magyar genealógia.* (DVD Könyvtár IV. Családtörténet, heraldika, honismeret) Budapest, 2003.
- ÉRSZEGI 2003
ÉRSZEGI Géza: A leleszi monostor alapítóleveléről (1214). *Szabolcs-szatmár-beregi Levéltári Évkönyv* 16. (2003), 13–28.
- GRÜNN 1901
GRÜNN [Gárdonyi], Albert: I. Lajos király megerősítő záradéka. *Turul* 19. (1901), 29–33.
- KENYERES 1982
Magyar életrajzi lexikon II. Főszerk. KENYERES Ágnes. Budapest, 1982.
- MÁTYÁS-RAUSCH
2018
MÁTYÁS-RAUSCH Petra: A liptói nemesércbányászat a 16. század második felében. *Urbs. Magyar Várostitörténeti Évkönyv* 12. (2018), 107–123.
- MÁTYÁS-RAUSCH –
PÓKA 2019
MÁTYÁS-RAUSCH Petra – PÓKA Ágnes: Az ismeretlen földjén – Thoroda Zsigmond jelentése a liptói bányászatról (1560). *Lymbus* 17. (2019), 29–84.
- WEISZ 2020
WEISZ Boglárka: Bánya és birtok. Egyházi és világi magánbirtokok ércbányái az Árpád- és Anjou-korban. In: *Birtok és birtoklás a középkori Magyarországon.* Szerk. ZSOLDOS Attila. (Közlemények Székesfehérvár történetéből) Székesfehérvár, 2020. 117–134.
- WENZEL 1880
WENZEL Gusztáv: *Magyarország bányászatának kritikai története.* Budapest, 1880.

Függelék

1. táblázat. A bocabányaiak privilégiumai és a hamisításokhoz felhasznált források,
(zárójelben az oklevélmásolatok közötti helyzetét mutató szám)

	ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4.	ŠAŽ, ALM Mestečko Boca, Causa Urburalis	MNL OL DL 107 718.	WENZEL 1880.	A hamisítás alapforrása
I. László, 1085	+ (1)	+ (3)	+	–	1. II. András, 1214. (MNL OL DF 233 628.) 2. szepesi kpt., 1343. aug. 22. (MNL OL DF 232 786.) 3. IV. Béla, 1255 (MNL OL DL 425.)
V. István, 1271. nov. 24.	+ (2)	+ (1)	–	+	V. István, 1271. [nov. 24.] (MNL OL DF 258 614.)
I. Károly, 1324. nov. 3. > I. Lajos, 1361. márc. 6.	+ (5)	+ (2)	I. Lajos, 1361	+	I. Károly, 1324. nov. 3. > I. Lajos, 1361. márc. 6. (MNL OL DF 228 518.)
I. Károly, 1337. febr. 12. > szepesi kpt., 1337. febr. 23. > I. Károly, 1337. febr. 26.	+ (3)	+ (4)	I. Károly, 1337. febr. 12.	+	I. Károly, 1337. febr. 12. > szepesi kpt., 1337. febr. 23. > I. Károly, 1337. febr. 26. (MNL OL DL 70 469)
I. Lajos, 1343. jún. 22. > szepesi kpt., 1343. aug. 23.	+ (4)	+ (5)	–	+ (I. Lajos, 1353. jún. 23.-i dátummal)	I. Lajos, 1343. jún. 22. > szepesi kpt., 1343. aug. 23. (MNL OL DF 232 786.)
I. Lajos, 1362. márc. 28. > Szepesi kpt., 1362. jún. 12.	+ (6)	+ (6)	+	+	

	ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4.	ŠAŽ, ALM Mestečko Boca, Causa Urburalis	MNL OL DL 107 718.	WENZEL 1880.	A hamisítás alapforrása
I. Lajos 1364. júl. 3.	+ (7)	+ (7)	–	–	I. Lajos, 1364. júl. 3. (MNL OL DF 228 518.)
Zsigmond, 1397. júl. 15. > Zsigmond, 1406. febr. 7.	+ (8)	+ (8)	–	+	
Zsigmond, 1401. márc. 22. > Szepesi kpt., 1401. máj. 14.	+ (9)	+ (9)	Zsigmond, 1401. márc. 22.	–	
Mátyás, 1470. szept. 10.	+ (10)	+ (10)	–	+	
Mátyás, 1473. dec. 31.	+ (11)	+ (11)	+	+	Mátyás, 1473. dec. 31. (MNL OL DL 39 968.)
Mátyás, 1487. márc. 26. > szepesi kpt., 1487. ápr. 24.	+ (12)	+ (12)	–	+ Mátyás, 1486. márc. 6. > 1486. ápr. 10. (évszámok alatt)	Mátyás, 1487. márc. 26. > szepesi kpt., 1487. ápr. 24. (MNL OL DF 232 996.)
Szapolyai János, 1527. ápr. 11.	+ (13)	+ (13)	–	–	
Szapolyai János, 1527. ápr. 11.	+ (13)	+ (13)	–	+	
III. Ferdinánd, 1642. márc. 15.	+ (14)	+ (14)	–	–	

2. táblázat. Bocabánya 1085. évi hamis oklevelének forrásai

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAZ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAZ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>A jászói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
<p>Regnante creatore et salvatore domino nostro Jesu Christo! Ladislaus Dei gratia Ungariae etc. rex in perpetuum.</p> <p>Quum his, quae scripti carent authentico, processu temporis solet obliuio novercari, hoc singulare remedium adinuenit humana solertia, ut quod memoriae dignum credit, testimonio litterarum commendetur.</p> <p>Eapropter ad instantiam fidelis nostri Boleslai ductoris et willici ac <i>reliquorum incolarum,</i> quorum nomina sunt haec: filiu Zenkonis et Bartholom Thywan cum filiis Zothy</p>	<p>Regnante creatore et salvatore domino nostro Jesu Christo! Ladislaus Dei gratia Ungariae etc. rex in perpetuum.</p> <p>Quum his, quae scripti carent authentico, processu temporis solet obliuio novercari, hoc singulare remedium adinuenit humana solertia, ut quod memoriae dignum credit, testimonio litterarum commendetur.</p> <p>Eapropter ad instantiam fidelis nostri Boleslai ductoris et willici ac <i>reliquorum incolarum,</i> quorum nomina sunt haec: filiu Zenkonis et Bartholom Thywan cum filiis Zothy</p>	<p>Andreas Dei gratia Hungariae, <i>Dalmaciae,</i> <i>Croaciae, Ramae, Serviae,</i> <i>Galliciae Lodomeriaequae</i> rex in perpetuum.</p> <p>Quum his, quae scripti carent authentico, processu temporis solet obliuio novercari, hoc singulare remedium adinuenit humana solertia, ut quod memoriae dignum credit, testimonio litterarum commendetur.</p> <p>Eapropter ad instantiam fidelis nostri Boleslai Vaciensis episcopi [...] quorum nomina sunt haec: filii Zenkonis et Bartholomaeus Thywan</p>		

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>cum tribus fratribus, Thyrkachena, Mathaeus, Dunid, Pethus, Perthyth cum fratre nomine Wyta et filiis filii Iohannes Nitaba Calwi, Pauli Besad, Chobod, Hytha cum filio suo nomine, Hendus filii Nitaba, qui fuit filius Lola</p>	<p>villae Ubocno-Boch in regno hocce nostro Ungariae et eidem incorporato districtu Lyptune existentis et habitis, quae legitima metativae et ab aliis iuribus praedialibus circum existentibus separatione plurimum indigeret</p>	<p>nolentes tam praeclara obsequia irremunerata relinquere autoritate regia concessimus censuimus conservandam</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>cum tribus fratribus, Thyrka, Chena, Mathaeus, Dunid, Petrus, Penthyth cum fratre nomine Wyta et filii filii Iohannis Calwy, Pauli Besad, Chobod, Hytha cum filio suo nomine, Hendus filii Nitaba, qui fuit filius Lola</p>	<p>villae Uboch-Boch in regno hocce nostro Ungariae et eidem incorporato districtu Lyptuw existentis adiacentis, qui legitima metatione et ab aliis iuribus praedialibus circum existentibus separatione ac distinctione plurimum indigerent</p>	<p>nolentes tam praeclara obsequia irremunerata relinquere autoritate regia censuimus conservandam</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>cum filiis Zothy cum tribus fratribus, Thyrke, Chena, Mathaeus, Dunid, Pethus, Penthyth cum fratre nomine Wyta et filii filii Iohannis Calwi Paulus Besad, Chobod, Hytha cum filio suo nomine, Hendus filii Nitaba, qui fuit filius Lola [...]</p>		<p>nolentes tam praeclara benignitatis obsequia irremunerata relinquere vel dilui posse nubillo cuiuscunque oblivionis, testamenti ipsius seriem,</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>			<p>A jászói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	---	--	---	--	--	---	--	--	---	--	---	---	--	--	---

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>testimonioque totius regni nostri eandem villam Ubov-Boch cum omnibus suis pertinentiis, ut firma et stabilis perpetuis possit haberi temporibus</p>	<p>nomine a Mathia comite ex praecepto nostro metis undique circumdatam, quam metationem et separationem, ut est nobis reporta in formam privilegii nostri redigi fecimus</p> <p>cuius prima meta incipit a Lateritia versus occidentem ultra fossatum, unde profluit aqua Lateritia in stagnum Michan indeque precedentes metae crucibus</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>testimonioque totius regni nostri eandem villam Uboch-Boch cum omnibus suis pertinentiis, ut firma et stabilis perpetuis possit haberi temporibus</p> <p>nomine a Mathia comite ex praecepto nostro metis undique circumdatam, quam metationem et ab aliis iuribus separationem, ut est nobis reportata in formam privilegii nostri redigi fecimus</p> <p>cuius primam metam posuit a Lateritia versus occidentem ultra fossatum, unde profluit aqua Lateritia in stagnum Mihhan indeque precedentes metae crucibus</p>	<p>secundum quam ipse de rebus suis tam mobilibus, quam immobilibus disposuit, auctoritate regia censuimus conservandam [...]</p> <p>testimonioque totius regni nostri eandem ecclesiam cum omnibus suis pertinentiis, ut firma et stabilis perpetuis possit haberi temporibus Bele regi quarto filio nostro [...] nomine a Mathia comite ex praecepto nostro metis undique circumdatum [...]</p> <p>cuius prima meta incipit a Lateritia versus occidentem ultra fossatum, unde profluit aqua Lateritia in stagnum Mihhan indeque precedentes metae crucibus</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>secundum quam ipse de rebus suis tam mobilibus, quam immobilibus disposuit, auctoritate regia censuimus conservandam [...]</p> <p>testimonioque totius regni nostri eandem ecclesiam cum omnibus suis pertinentiis, ut firma et stabilis perpetuis possit haberi temporibus Bele regi quarto filio nostro [...] nomine a Mathia comite ex praecepto nostro metis undique circumdatum [...]</p> <p>cuius prima meta incipit a Lateritia versus occidentem ultra fossatum, unde profluit aqua Lateritia in stagnum Mihhan indeque precedentes metae crucibus</p>	<p>secundum quam ipse de rebus suis tam mobilibus, quam immobilibus disposuit, auctoritate regia censuimus conservandam [...]</p> <p>testimonioque totius regni nostri eandem ecclesiam cum omnibus suis pertinentiis, ut firma et stabilis perpetuis possit haberi temporibus Bele regi quarto filio nostro [...] nomine a Mathia comite ex praecepto nostro metis undique circumdatum [...]</p> <p>cuius prima meta incipit a Lateritia versus occidentem ultra fossatum, unde profluit aqua Lateritia in stagnum Mihhan indeque precedentes metae crucibus</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>secundum quam ipse de rebus suis tam mobilibus, quam immobilibus disposuit, auctoritate regia censuimus conservandam [...]</p> <p>testimonioque totius regni nostri eandem ecclesiam cum omnibus suis pertinentiis, ut firma et stabilis perpetuis possit haberi temporibus Bele regi quarto filio nostro [...] nomine a Mathia comite ex praecepto nostro metis undique circumdatum [...]</p> <p>cuius prima meta incipit a Lateritia versus occidentem ultra fossatum, unde profluit aqua Lateritia in stagnum Mihhan indeque precedentes metae crucibus</p>	<p>secundum quam ipse de rebus suis tam mobilibus, quam immobilibus disposuit, auctoritate regia censuimus conservandam [...]</p> <p>testimonioque totius regni nostri eandem ecclesiam cum omnibus suis pertinentiis, ut firma et stabilis perpetuis possit haberi temporibus Bele regi quarto filio nostro [...] nomine a Mathia comite ex praecepto nostro metis undique circumdatum [...]</p> <p>cuius prima meta incipit a Lateritia versus occidentem ultra fossatum, unde profluit aqua Lateritia in stagnum Mihhan indeque precedentes metae crucibus</p>	<p>A jászói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	---	---	--	--	---	--	---	---	---	---	---	---

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>super arbores corticantibus transeunt stagnum, quod egreditur de praedicto stagno, procedentes ad torrentem Contheke nomine</p>	<p>tendunt ad metas, quae sunt super montem potka et transito rivulo, qui egreditur de eodem potka, exeunt de sylva in locum, qui dicitur Welthethalwt et circum praedictum Thalwt girantes veniunt ad metas iuxta viam indeque procedentes per medium montis sabulosi usque ad stagnum paludosum, quod Lazna vocatur circumeuntesque finem eiusdem stagni sub villa nomine Feketlehot perveniant ad metas, quae sunt inferius</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266. super arbores corticantibus transeunt stagnum, quod egreditur de praedicto stagno, procedentes ad torrentem Contheke nomine</p>	<p>tendunt ad metas, quae sunt super montem potka et transito rivulo, qui egreditur de eodem potka, exeunt de sylva in locum, qui dicitur Welthethalut et circum praedictum Thalut girantes venit ad viam ibique posuit metas, indeque procedentes per medium montis sabulosi usque ad stagnum paludosum, quod Kazna vocatur circumeuntesque finem eiusdem stagni sub praedio ... [<i>Tekeľuchota</i>]¹ perveniant ad metas, quae sunt inferius</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628. super arbores corticantibus transeunt stagnum, quod egreditur de predicto stagno, procedentes ad torrentem Contheke nomine, ubi olim fuit molendinum inferiusque a molendini loco transeuntes tendunt ad metas, quae sunt super montem potoka et transito rivulo, qui egreditur de eodem potoka, exeunt de sylva in locum, qui dicitur Welthethalut et circum praedictum Thalut girantes veniunt ad metas iuxta viam indeque procedentes per medium montis sabulosi usque ad stagnum paludosum, quod Kazna vocatur circumeuntesque finem eiusdem stagni sub villa nomine Pomothy perveniant ad metas, quae sunt inferius a molendino ecclesiae</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>A jászói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	--	--	--	--	---	---	---

1 A pontok fölé írt kiegészítés későbbi kézzel.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>super lutosam aquam nomine ... Moesar traseuntesque aquam sub loco, qui vocatur Cyllthlisko procedentes per mediam planitiem usque ad praedictam lutosam aquam Coukerthum, quae est in angulo sylvae proceditque iuxta eandem sylvam usque ad stagnum versus meridiem, quod dividit terram Ubochno-Boh et terram villae de Breznobaný indeque reflectuntur versus orientem per mediam planitiem usque ad praedictam lutosam aquam concurens est pro meta</p>	<p>super lutosam aquam posita transeunt aquam sub loco, qui vocatur Cý... [<i>uhlisko</i>]² procedendo per mediam planitiem usque ad Kerthum, quae est in angulo sylvae proceditque iuxta eandem sylvam usque ad stagnum versus meridiem, qui dividit terram Uboch-Boch et terram praedii de B... [<i>willa de Briß</i>]³ indeque reflectuntur versus orientem per mediam planitiem usque ad predictam lutosam aquam concurrens est pro meta</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>super lutosam aquam nomine Thuza traseuntesque aquam sub loco, qui vocatur Cyloth- Thalut procedentes per mediam planitiem usque ad Kerthum, quae est in angulo sylvae proceditque iuxta eandem sylvam usque ad stagnum versus meridiem, quod dividit terram ecclesiae et terram villae de Beile indeque reflectuntur versus orientem per mediam planitiem usque ad praedictam lutosam aquam concurrens est pro meta usque retro villam</p>	<p>super lutosam aquam nomine Thuza traseuntesque aquam sub loco, qui vocatur Cyloth- Thalut procedentes per mediam planitiem usque ad Kerthum, quae est in angulo sylvae proceditque iuxta eandem sylvam usque ad stagnum versus meridiem, quod dividit terram ecclesiae et terram villae de Beile indeque reflectuntur versus orientem per mediam planitiem usque ad praedictam lutosam aquam concurrens est pro meta usque retro villam</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>		<p>A jászói apátság birtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	--	--	--	--	--	---	--	---

2 A pontok fölé írt kiegészítés későbbi kézzel.

3 A pontok fölé írt kiegészítés későbbi kézzel.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>usque retro villam Brizno ... nomine indeque versus orientem per mediam planitiem tendunt ad rivum, qui currit [nad temnoju]⁴ vocatur, qui habetur pro meta usque ad introitum sylvae, vero euntes versus orientem intrantes sylvam vadunt iuxta planitiem, quae in sylva usque ad metas, quae sunt in monticulo Molwpsätch posita et a fine torrentis, quod Zoboggras dicitur et inde tendunt ad metas, quae sunt super Lateritiam ad portum Glouka nomine, ubi fluvius Hloscÿn cadit in Lateritiam,</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p> <p>usque retro praedium [<i>willam ... Brifß</i>]⁵ B ... nomine indeque versus orientem per mediam planitiem tendunt ad rivum,⁶ qui Ca... vocatur, qui habetur pro meta usque ad introitum sylvae, vero euntes versus orientem intrantes sylvam vadit iuxta planitiem, quae in sylva usque ad metas, quae sunt in monticulo Molwya posita et a fine torrentis, quod Zohogrus dicitur et inde tendunt ad metas, quae sunt super Lateritiam ad portum Glucha [Gloucha]⁷ nomine posita, ubi fluvius H... cadit in Lateritiam,</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>Bethena nomine indeque versus orientem per mediam planitiem tendunt ad rivum, qui Chyser vocatur, qui habetur pro meta usque ad introitum sylvae, ultra vero euntes versus orientem intrantes sylvam vadunt iuxta planitiem, quae in sylva usque ad metas, quae sunt in monticulo Molluwa et a fine torrentis, quod Zohygrus dicitur et inde tendunt ad metas, quae sunt super Lateritiam ad portum Glouha nomine, ubi fluvius Hung cadit in Lateritiam</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>A járszói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	---	--	--	--	---	--

4 A sor fölé utólag későbbi kézzel beszúrva.

5 A sor fölé utólag későbbi kézzel beszúrva.

6 A rivum későbbi kézzel sor fölé beszúrva.

7 A sor fölé utólag későbbi kézzel beszúrva.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 SAZ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 SAZ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>A jászói apátság birtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
<p>deinde tendit</p> <p>ab occidente ad unam metam in capite unius vallis et descendit versus orientem a sinistris in latere montis per metas terreas</p> <p>usque ad duas metas terreas in fine eiusdem montis existentes, de hinc descendit per grides et transit fluvium Boch dictum et devenit ad metam terream sub dumeto</p> <p>Chypkabukar habitam post haec transit directe fluvium V... et tendit ad nemos et exit ad pratum, ubi sunt duae metae terrae,</p>	<p>deinde tendit</p> <p>ab occidente ad unam metam formatam in capite unius vallis et descendit versus orientem a sinistris in latere montis per metas et terra formatas</p> <p>usque ad duas metas a que terreas in fine eiusdem montis existentes et positas, de hinc descendendo per grides et transeundo fluvium Boch dictum et devenit ad metam terream sub dumeto Chypkebukur factam post haec transeundo directe fluvium C... [H]⁸ et tendit ad nemos et exit ad pratum, ubi sunt duae metae terrae posita, abinde tendit ad</p>	<p>ab occidente in capite unius vallis a meta terrea et descendit versus orientem a sinistris in latere montis infectibiliter per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Wazolnoe vocata usque ad duas metas terreas in fine eiusdem montis existentes, dehinc descendit inter terras arabiles per grides et transit fluvium Terpech dictum et devenit ad metam terream sub dumeto</p> <p>Chypke bukur habitam post haec transit directe fluvium Hornad et tendit ad nemos et exit ad pratum, ubi sunt duae metae terrae, abinde tendit</p>	<p>ab occidente in capite unius vallis a meta terrea et descendit versus orientem a sinistris in latere montis infectibiliter per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Wazolnoe vocata usque ad duas metas terreas in fine eiusdem montis existentes, dehinc descendit inter terras arabiles per grides et transit fluvium Terpech dictum et devenit ad metam terream sub dumeto</p> <p>Chypke bukur habitam post haec transit directe fluvium Hornad et tendit ad nemos et exit ad pratum, ubi sunt duae metae terrae, abinde tendit</p>	<p>ab occidente in capite unius vallis a meta terrea et descendit versus orientem a sinistris in latere montis infectibiliter per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Wazolnoe vocata usque ad duas metas terreas in fine eiusdem montis existentes, dehinc descendit inter terras arabiles per grides et transit fluvium Terpech dictum et devenit ad metam terream sub dumeto</p> <p>Chypke bukur habitam post haec transit directe fluvium Hornad et tendit ad nemos et exit ad pratum, ubi sunt duae metae terrae, abinde tendit</p>

8 A sor fölé utólag későbbi kézzel besúrvra.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>abinde tendit ad duas metas terreas iuxta stratum Kýralut existentes, quae separant a terra praediali Waga/Wuga⁹ ... vocata, et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad metas terreas. De hinc flectitur versus plagam australem per spatium</p>	<p>duas metas terreas iuxta stratum Kýralut existentes positas, quae separant a terra praediali W... [Kýralhof]¹⁰ vocata, et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad metas terreas positas, de hinc flectit versus plagam australem per spatium</p>	<p>per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea in inferiori parte cuiusdam prati Kisreth dicti positas. Post haec transit fluvium W Hlostiret exit ad duas</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>duas metas terreas iuxta stratum Kýralut existentes positas, quae separant a terra praediali W... [Kýralhof]¹⁰ vocata, et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad metas terreas positas, de hinc flectit versus plagam australem per spatium</p>	<p>per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea in inferiori parte cuiusdam prati Kuszrez [Kuszeth]¹¹ dicti positas. Post haec transit fluvium S... et exit ad duas metas,</p>	<p>per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea, abhinc girat ad duas metas terreas in inferiori parte cuiusdam prati Kusrech dicti sub arboris Egerfalva vovati habitas. Post haec transit directe fluvium Hornad et exit ad duas metas, quae separant a</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>ad duas metas terreas iuxta stratum Kýralyut existentes, quae separandum a villa Wýsol vocata et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad tres metas terreas, de hinc flectitur versus plagam australem per spatium et transit fluvium Danouch dictum et tendit per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea, abhinc girat ad duas metas terreas in inferiori parte cuiusdam prati Kusrech dicti sub arboris Egerfalva vovati habitas. Post haec transit directe fluvium Hornad et exit ad duas metas, quae separant a</p>	<p>ad duas metas terreas iuxta stratum Kýralyut existentes, quae separandum a villa Wýsol vocata et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad tres metas terreas, de hinc flectitur versus plagam australem per spatium et transit fluvium Danouch dictum et tendit per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea, abhinc girat ad duas metas terreas in inferiori parte cuiusdam prati Kusrech dicti sub arboris Egerfalva vovati habitas. Post haec transit directe fluvium Hornad et exit ad duas metas, quae separant a</p>	<p>ad duas metas terreas iuxta stratum Kýralyut existentes, quae separandum a villa Wýsol vocata et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad tres metas terreas, de hinc flectitur versus plagam australem per spatium et transit fluvium Danouch dictum et tendit per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea, abhinc girat ad duas metas terreas in inferiori parte cuiusdam prati Kusrech dicti sub arboris Egerfalva vovati habitas. Post haec transit directe fluvium Hornad et exit ad duas metas, quae separant a</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>ad duas metas terreas iuxta stratum Kýralyut existentes, quae separandum a villa Wýsol vocata et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad tres metas terreas, de hinc flectitur versus plagam australem per spatium et transit fluvium Danouch dictum et tendit per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea, abhinc girat ad duas metas terreas in inferiori parte cuiusdam prati Kusrech dicti sub arboris Egerfalva vovati habitas. Post haec transit directe fluvium Hornad et exit ad duas metas, quae separant a</p>	<p>ad duas metas terreas iuxta stratum Kýralyut existentes, quae separandum a villa Wýsol vocata et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad tres metas terreas, de hinc flectitur versus plagam australem per spatium et transit fluvium Danouch dictum et tendit per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea, abhinc girat ad duas metas terreas in inferiori parte cuiusdam prati Kusrech dicti sub arboris Egerfalva vovati habitas. Post haec transit directe fluvium Hornad et exit ad duas metas, quae separant a</p>	<p>ad duas metas terreas iuxta stratum Kýralyut existentes, quae separandum a villa Wýsol vocata et in eadem strata descendit infra per longum spatium usque ad tres metas terreas, de hinc flectitur versus plagam australem per spatium et transit fluvium Danouch dictum et tendit per nemus inflectibiliter et devenit ad locum, ubi est meta terrea, abhinc girat ad duas metas terreas in inferiori parte cuiusdam prati Kusrech dicti sub arboris Egerfalva vovati habitas. Post haec transit directe fluvium Hornad et exit ad duas metas, quae separant a</p>	<p>A jászói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	--	---	--	--	---	---	--	--	---	---	---	---	---	---	---	---

⁹ Waga az oldal alján utalva a következő oldal kezdő szavára, de a kezdő szó a következő oldalon Wuga.

¹⁰ A pontok fölé írt kiegészítés másik kézzel.

¹¹ A sor fölé utólag másik kézzel beszúrva.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>metas, quae separant a praedio de Purub, de hinc tendit per locum Merchorka dictum</p>	<p>ad metam terream iuxta fluvium Hlosdŷn habitum et exit eundem fluvium et ascendit per gades supra unum Berch ad tres metas.</p>	<p>Post haec circundo modicum flectibiliter versus occidentem et tendit directe per longum spatium per metas terreas, quae separant a praedio de Zendjen et devenit ad metas terreas</p>	<p>sub arboribus existentes et positas,</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>quae separant a praedio de Purub, de hinc tendens per locum Merchorka dictum</p>	<p>ad metam terream iuxta fluvium S... habitum et exit eundem fluvium et ascendit per gades supra unum Berch [Wninch]¹² ad tres metas positas.</p>	<p>Post haec circundo modicum flectitur versus occidentem et tendit directe per longum spatium per metas terreas, quae separant a praedio de Z... [Zendjen]¹³ et deveniens ad metas terreas</p>	<p>sub arboribus existentes positas,</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>possessione nobilium de Mera, de hinc tendit per locum Merehorka dictum inter terras arabiles eorundem nobilium et pratium possessionis Noe ad metam terream iuxta fluvium Terpech habitum et transit eundem fluvium et ascendit per gades supra ad unum Berch ad tres metas terreas.</p>	<p>Post haec circundo modicum flectitur versus occidentem et tendit directe inflectibiliter per longum spatium inter terras arabili per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Szend et de Zebenye et devenit ad tres metas terreas sub arboribus illicis existentes</p>	<p>Post haec circundo modicum flectitur versus occidentem et tendit directe inflectibiliter per longum spatium inter terras arabili per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Szend et de Zebenye et devenit ad tres metas terreas sub arboribus illicis existentes</p>	<p>Post haec circundo modicum flectitur versus occidentem et tendit directe inflectibiliter per longum spatium inter terras arabili per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Szend et de Zebenye et devenit ad tres metas terreas sub arboribus illicis existentes</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>possessione nobilium de Mera, de hinc tendit per locum Merehorka dictum inter terras arabiles eorundem nobilium et pratium possessionis Noe ad metam terream iuxta fluvium Terpech habitum et transit eundem fluvium et ascendit per gades supra ad unum Berch ad tres metas terreas.</p>	<p>Post haec circundo modicum flectitur versus occidentem et tendit directe inflectibiliter per longum spatium inter terras arabili per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Szend et de Zebenye et devenit ad tres metas terreas sub arboribus illicis existentes</p>	<p>Post haec circundo modicum flectitur versus occidentem et tendit directe inflectibiliter per longum spatium inter terras arabili per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Szend et de Zebenye et devenit ad tres metas terreas sub arboribus illicis existentes</p>	<p>Post haec circundo modicum flectitur versus occidentem et tendit directe inflectibiliter per longum spatium inter terras arabili per metas terreas, quae separant a possessione nobilium de Szend et de Zebenye et devenit ad tres metas terreas sub arboribus illicis existentes</p>	<p>A jászói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	--	--	---	--	--	---	---	--	---	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	---

¹² A sor fölé utólag későbbi kézzel beszúrva.

¹³ A pontok fölé írt kiegészítés másik kézzel.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>ab hinc versus parvam vallem flectitur versus septentrionem et tendit ad metam terream demum infra ad vallem declinando a parte meridionali in uno monticulo lapidoso inter duas valles</p>	<p>per quandam viam ad monticulum, ubi vigent arbusta versus occasum relinquendo ipsam viam descendit per eundem monticulum contra</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>ab hinc versus parvam vallem flectitur versus septentrionem et posuit metam terream demum infra ad vallem declinando a parte meridionali in uno monticulo lapidoso inter duas valles</p>	<p>per viam ad monticulum, ubi vigent arbusta versus occasum relinquendo ipsam viam descendit per eundem monticulum contra</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>ab hinc circa parvam vallem flectitur versus septentrionem et tendit ad metam terream de hinc ad duas metas terreas demum infra ad vallem declinando</p>		<p>A jászói apátság bírtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>	<p>a parte meridionali in uno monticulo lapidoso et inter duas valles est contigua ville curiferorum nostorum Zekeres vocata, deinde tendit ad fluvium Buldwa et in eodem fluvio descendit usque ad spatium et usum trium molendinorum et exeundo de aqua ascendit per quandam viam ad monticulum, ubi vigent arbusta versus occasum relinquendo ipsam viam descendit per eundem monticulum contra</p>	
---	--	---	--	---	---	---	---	--	---	--	--

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>meridiem ad unam vallem, transeundo ipsam vallem vadit directe viam, qua itur ad nigram sylvam Feketer vocatam, transeundo ipsam viam directe tendit</p>	<p>inter petras ad petram Harmano¹⁴ Skalu¹⁵ existentem circa plagulam prati ...</p>	<p>reliquendo ipsam petram vadit ad fontem versus occasum ad quandam terram eiusdem villae Discho vocata iuxta magnam sylvam,</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>meridiem ad unam vallem, transeundo ipsam vallem vadit directe ad viam, qua itur ad nigram sylvam magnam Feketer vocatam, transeundo ipsam viam</p>	<p>directe tendit inter petras ad petram existentem circa plagulam prati</p>	<p>reliquendo ipsam petram vadit ad fontem seaturientem versus occasum ad quandam terram eiusdem villae Discho vocata iuxta magnam sylvam,</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>		<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>		<p>A jászói apátság birtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>	<p>meridiem ad unam vallem, transeundo ipsam vallem vadit directe ad viam, qua itur ad magnam sylvam Feketheerdeu vocatam, transeundo ipsam viam directe tendit ad quandam petram existentem circa pratum Debrem villam eiusdem ecclesie</p> <p>reliquendo ipsam petram vadit ad fontem versus occasum et deinde tendit ad quandam particulam terre eiusdem monesterii Nyhathateleke vocata iuxta nigram sylvam,</p>
---	--	--	--	--	--	---	--	--	--	---	--	---	---

14 A sor fölé utólag későbbi kézzel besúrva.

15 A sor fölé utólag későbbi kézzel besúrva.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>deinde vadit inter duos montes, quorum unus vocatur Babing¹⁶ Ayfy a parte meridionali et alter vocatur Hygshyg Nod Temgyn¹⁷ a parte septemtrionali et ipse mons dictus Tennug¹⁸ Äygfýg continetur in terra eiusdem villa Ubocz-Boch metatae, deinde tendit ad fontem Buldwa vocatum, relicto ipso fonte tendit ad alium fluvium Wag ... vocatum,</p>	<p>qui separat a metis et terris. Igitur gratia humana saepe violentia id, quod non posuit, tollit et ubi non seminavit, metit, idcirco praevisis negotiis providenter occurrimus,</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>deinde vadit inter duos montes, quorum unus vocatur Ayfy a parte meridionali et alius vocatur Hygshyg a parte septemtrionali et ipse mons dictus Hygshyg continetur in terra eiusdem villa Uboch Boch metatae, deinde tendit ad fontem Buldwa vocatum, relicto ipso fonte tendit ad alium fluvium W... [Wag]¹⁹ vocatum,</p>	<p>qui separat terris et metis. Igitur gratia humana saepe violentia id, quod non posuit, tollit et ubi non seminavit, metit, idcirco praevisis negotiis providenter occurrimus,</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>Igitur gratia humana saepe violentia id, quod non posuit, tollit et ubi non seminavit, metit, idcirco praevisis negotiis providenter occurrimus,</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>			<p>A jászói apátság birtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>	<p>deinde vadit inter duos montes, quorum unus vocatur Ayfew a parte meridionali et aliud vocatur Hygshyg a parte septemtrionali et ipse mons dictus Hygshyg continetur in terra eiusdem ecclesie, deinde tendit ad fontem Somogy Buldwafeu vocatum, relicto ipse fonte tendit ad alium fluvium Zumulnukfew vocatum, et per eundem fluvium descendit ad alium fluvium Gylnech vocatum, qui separat a metis et terris.</p>	
---	---	--	--	--	---	--	---	---	--	--	---	--	--

¹⁶ Utólag a sor elé besúrva.

¹⁷ A sor fölé utólag későbbi kézzel besúrva.

¹⁸ A sor fölé utólag későbbi kézzel besúrva.

¹⁹ Utólag a sor elé besúrva.

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>cum aetatis nostra negotia litterarum memoriae commendamus. Nam scimus et frequenter accidere, quod et ipsos iustitiae testes de medio revelat et radicitus a multis eradat oblivio, quae videntur, unde ne qua possit in posterum super his, quae superius annotavimus, oriri calumnia</p>	<p>praesentem paginam auctoritate regia et subscriptione nobilium confirmatam sigilli nostri</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>cum aetatis nostra negotia litterarum memoriae commendamus. Nam scimus et frequenter accidere, quod et ipsos iustitiae testes de medio revelat et radicitus a multis eradat oblivio, quae videntur, unde ne qua possit imposterum super his, quae superius annotavimus, oriri calumnia</p>	<p>praesentem paginam auctoritate regia et subscriptione nobilium confirmatam sigilli</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>cum aetatis nostra negotia litterarum memoriae commendamus. Nam scimus et frequenter accidere, quod et ipsos iustitiae testes de medio revelat et radicitus et a multis eradat oblivio, quae videntur, unde ne qua possit in posterum super his, quae superius annotavimus, oriri calumnia, ne aliquis de progenie saepedicti Boleslai Wacensis episcopi vel quilibet alius donationem ab ipso saepedictae factam ecclesiae praesupprimendo acceptet casu quolibet infringere necnon confirmationi nostrae possit vel audeat imposterum obviare,</p>	<p>praesentem paginam auctoritate regia et subscriptione nobilium confirmatam sigilli nostri</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>		
<p>A jászói apátság birtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>											

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>characterem pariter et authoritate iussumus insigniri. Datum per manus Thomae aulae regiae cancellarii et praeposti de Alba, anno ab incarnationis Domini millesimo octuagesimo quinto, venerabili Acha Strigoniensi, Bertholdo Colocensi archiepiscopis existentibus, Calano Quinque Ecclesiensis, Cataphano Agriensis, Desiderio Chanadiensis, Symone Waradiensis, Petro lauriensis, Wylhelmo Ultransylvanensis, Gothardo Zagradiensis, Roberto Vesprimiensi, Iacobo Waciensis ecclesias feliciter gubernantibus, Jula palatino, Ohuz bano, lula wairowda</p>	<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>nostri caractere pariter et authoritate iussumus insigniri. Datum per manus Thomae aulae regiae cancellarii et praeposti de Alba, anno ab incarnationis Domini millesimo octuagesimo quinto, venerabili Acha Strigoniensi, Bertholdo Colocensi archiepiscopis existentibus, Calano Quinque Ecclesiensis, Cataphano Agriensis, Desiderio Chanadiensis, Symone Waradiensis, Petro lauriensis, Wylhelmo Ultransylvanensis, Gothardo Zagradiensis, Roberto Vesprimiensi, Iacobo Waciensis ecclesias feliciter gubernantibus, Jula palatino, Ohuz bano, lula waywoda</p>	<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>characterem pariter et authoritate iussumus insigniri. Datum per manus Thomae aulae regiae cancellarii et Albensis praeposti, anno ab incarnatione Domini millesimo ducentesimo decimo quarto, venerabili Iohanne Strigoniensi, Bertholdo Colocensi archiepiscopis existentibus, Calano Quinque Ecclesiensis, Cataphano Agriensis, Desiderio Chanadiensis, Symone Waradiensis, Petro lauriensis, Wylhelmo Transylvanensis, Gothardo Zagradiensis, Roberto Vesprimiensi, Iacobo Waciensis ecclesias feliciter gubernantibus, Nicolao palatino, Bodrugienis, Othuz bano, lula waywoda</p>	<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>	<p>A jászói apátság bürtökainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>
---	--	--	--	--	---	---	---

<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM Mestečko Boca 1. doboz 4., Privilegia 4. 4–7.</p>	<p>et Zonukiensi, Salomone Bachiensi, magistro thavernicorum, Simone Zobonensi et magistro dapiferorum, Martino Chanadiensi et curiali comite, Myka Bihor, Iohanne Supruniensi, Pothone Musuniensi, Smarardo Posoniensi, Mysca Ferri Castri, Alexio Novi Castri, Nicolao fratre Moys Albensi, Sebus Crasoviensi, Nicolao fratre Ugron Comaruniensi,</p>	<p>Lula fratre Rathhold Nitriensi, Kelemen Orodiensi comitatus tenentibus regni nostri anno nono.</p>
<p>Bocabányai oklevél, I. László, 1085 ŠAŽ, ALM, Mestečko Boca 1. doboz, Causa urbarialis 263–266.</p>	<p>et Zonukiensi, Salomone Bachiensi, magistro thavernicorum, Simone Zabonensi et magistro dapiferorum, Martino Chanadiensi et curiali comite, Myka Bihor, Iohanne Supruniensi, Pathone Musuniensi, Smarardo Posoniensi, Misca Ferri Castri, Alexio Novi Castri, Nicolao fratre Moys Albensi, Sebus Crasoviensi, Nicolao fratre Ugron Cumaruniensi,</p>	<p>Lula fratre Rathhold Nitriensi, Kelemen Orodiensi comitatus tenentibus regni nostri anno nono.</p>
<p>Leleszi alapítólevél, II. András, 1214 MNL OL DF 233 628.</p>	<p>et Zonukiensi, Salomone Bachiensi, magistro tavernicorum, Simeone Zobonensi et magistro dapiferorum, Martino Chanadiensi et curiali comite, Myka Bihoriensi, Iohanne Supruniensi, Bothone Musiniensi, Smarardo Posoniensi, Mysca Ferrei Castri, Alexio Novi Castri, Nicolao fratre Moys Albensi, Sebus Crasoviensi, Nicolao fratre Ugron Comaruniensi, Hetze Tumusyensi, Rodolpho Borsyensi, Iacobo Borsudiensi, Martino Zemlyniensi, Benedicto Hungulensi, Hannone de Borswa</p>	<p>Lula fratre Rathhold Nitriensi, Kelemen Orodiensi comitatus tenentibus regni nostri anno nono.</p>
<p>Noé föld htj., Szepesi kpt., 1343. aug. 22. MNL OL DF 232 786.</p>		
<p>A jászói apátság birtokainak htj., IV. Béla, 1255 MNL OL DF 232 761.</p>		